

In 2011 Dutch saxophone virtuoso Bert Brandsma helped out during several tours of the Big Chris Barber band. On request of Doctor Jazz Magazine, also from the Netherlands, he wrote down his experiences being on the road with the band in Germany, Austria and Liechtenstein and during that tour also was invited to come play in the United Kingdom. This story tells how Brandsma was discovered, mastered the repertoire, the warm welcome by the band members and especially the very pleasant contact and conversations with mr. Barber himself. This article was first printed in Doctor Jazz Magazine 213, edition summer 2011. Reprinted here with permission.

Inside **The Chris Barber band**

Bert Brandsma

Sinds januari 2011 maakt het 23 jaar jonge aanstormende saxofoontalent Amy Roberts deel uit van de Big Chris Barber band. Wegens haar muziekstudie is ze echter niet dadelijk in staat om alle internationale tournees mee te spelen. Op zoek naar een mogelijke vervanger wordt door Bob Hunt de Nederlandse saxofonist/klarinetist Bert Brandsma genoemd. In 2005 had Hunt, de andere trombonist van de Barber band, de Dixieland Crackerjacks op het festival te Hoofddorp zien spelen en was nogal onder de indruk van de muzikale kwaliteiten van dit orkest. Hier volgt een verslag van de tournee door Duitsland, Oostenrijk en Liechtenstein die Brandsma in maart 2011 met de Barber band maakte. Op verzoek van Doctor Jazz Magazine heeft hij zijn ervaringen op papier gezet.

Op tournee met Chris Barber

25 januari - Per mobiele telefoon komt er een aanvraag binnen over beschikbaarheid voor een tournee met Chris Barber in maart. De

eerste datum is bezet wegens een voorstelling in de Opera te Keulen, maar ik zeg toe te proberen daar een oplossing voor te vinden. De volgende dag ga ik gelijk in onderhandeling met de leiding van de opera productie. Wegens enkele belangrijke soli is

men niet blij met mijn afwezigheid, maar er is gelukkig wel begrip voor de situatie en alle medewerking wordt verleend.

28 januari - Chris Barber geeft een concert in de Philharmonie te Keulen, op hetzelfde moment repeteer ik in de Keulse Opera. Alsof het zo moet zijn zegt de dirigent tijdens de pauze dat hij genoeg heeft gehoord en dat we naar huis mogen gaan. Niets naar huis! Haastje-repje met Selena naar de Philharmonie om de tweede helft van Barber's concert te beluisteren. Hier maak ik kennis met de bandleden en van de sympathieke Amy Roberts de partijen gekregen, voor zover die althans nog bestaan. Huiswerk: leer het gehele programma uit het hoofd aan de hand van dit materiaal plus 2 dvds en een cd. De tweede trompettist Peter Rudeforth zegt: "Welcome to the team" en talenwonder Barber begroet me zelfs in het Nederlands.

Welcome to the team

De maand februari is goed gevuld met 6 dagen per week optreden in de opera. Overdag en in de pauze alvast oefenen op de partijen voor de tournee in maart en 's avonds voor het slapen gaan nog even luisteren naar de CD.

3 maart - Eerste optreden met Barber in Künzelsau, in het zuiden van Duitsland. De band wordt vanuit Engeland ingevlogen, zelf kom ik per auto vanuit Keulen. De geplande repetitie kan geen doorgang vinden dus met twee nummers soundcheck moeten we het doen. Het spelen gaat goed, ik ben wel helemaal hyper wegens alle nieuwe indrukken. In de pauze zegt Bob

Hunt tegen aanvoerder van de saxsectie Richard Exall: "I told you he would be great." Richard denkt 3 tellen na en roept dan uit: "No you liar, you said he would be shit!" We moeten er alle 3 verschrikkelijk om lachen.

Tijdens het optreden komt er enorm veel steun van Richard en de andere rietblazer, David Horniblow. Niet alleen op muzikaal gebied, maar ook zaken als het juiste moment van opkomen en verlaten van het podium plus de choreografie worden snel maar uiterst effectief uitgelegd. Na afloop van het optreden complimenten van alle bandleden. Er is weinig gelegenheid om met Chris zelf te spreken omdat hij veel handtekeningen moet uitdelen.

Samen met Chris Barber op de achterbank

Na dit debuut wordt de terugtocht naar Keulen aanvaard om de laatste 4 voorstellingen in de opera te spelen. Het tweede deel van de tour begint op woensdag 9 maart. Afgesproken is te carpoolen in Ulm, een stad wederom in het

zuiden van Duitsland. We gaan verder naar Rosenheim in de auto van Richard Exall. Hij stuurt, links naast hem zit bassist Jackie Flavelle en ik mag naast Chris Barber op de

achterbank plaatsnemen. Deze indeling zou de gehele komende week zo blijven wat de gelegenheid geeft urenlang met de beroemde bandleider te spreken. Per dag staat namelijk een verplaatsing van tussen de 200 en 650 kilometer op het programma. Met Flavelle is een stukje geschiedenis teruggekeerd. Deze Ier speelde in de jaren '67 - '77 al bij het orkest, maar moest daarna door zijn gezinssituatie afhaken. Jackie vertelt dat hij daar toendertijd 2 jaar buikpijn van heeft gehad.

Over het begin van zijn carrière vertelt Barber dat er eind jaren '40 in Europa twee serieuze voorbeelden waren, Humphrey Lyttelton en the Dutch Swing College Band. Hij is er dan ook trots op in 1949 bij het DSC te hebben ingevallen tijdens een tour in Engeland.

Het optreden in Rosenheim vindt plaats in het prachtige klassieke Ballhaus. Een genot om in zo'n fraai decor te mogen spelen.

Gezellige gesprekken met Barber

Op 10 maart gaan we naar Oostenrijk. Het eerste concert in dit bergland zal plaatsvinden in Gleisdorf. Onderweg spreken we onder andere over de grootste hit die de band ooit had, de in 1956 opgenomen compositie van Sidney Bechet: *Petite Fleur*. Doorgaans wordt dit stuk in G mineur gespeeld, echter bij deze band tot op de dag van vandaag een half toontje hoger, Ab mineur klinkend. Dit houdt in dat de klarinet maar liefst 5 mollen aan de sleutel heeft. Monty Sunshine, de toenmalige klarinettist had een platenspeler die net even iets te snel draaide. Hierdoor studeerde hij het te hoog in en men heeft het toen maar zo gelaten. Dat het nummer vervolgens een miljoenenhit werd, heeft daar volgens Barber wellicht zelfs mee te maken. Het klinkt net even iets briljanter zo. Prachtige verhalen vertelt hij verder over de tournee die de band in 1959 maakte door de Verenigde Staten. Professioneel in dat land optreden als niet Amerikaan was en is ontzettend lastig, maar op basis van culturele uitwisseling is het destijds gelukt. Woody Herman kwam met een selectie van zijn band naar Engeland, Barber mocht ruim 40 concerten doen in de VS. Woody

moest zijn big band aanvullen met Engelse musici, want er moesten volgens de regeltjes exact hetzelfde aantal musici uitgeruild worden.

Het repertoire

Het tweede Oostenrijkse concert is op 11 maart in Steyr. De zaal heeft een wat merkwaardige achthoekige vorm dat voor een vreemde echo zorgt. Banjoïst Joe Farler heeft hier tijdens de repetitie nogal last van, maar gelukkig zorgt tijdens het optreden het publiek voor precies de juiste demping.

Het repertoire van de huidige Big Chris Barber Band bestaat uit 4 categorieën. De herkenningstune *Bourbon Street Parade* en de toegiften worden in New Orleans brassband style gespeeld. In de eerste set zit een blok in sextetbezetting, die de dagen van de Barber band in de begintijd doet herleven. Na de pauze komt de blues in verschillende gedaantes aan bod: in swingstyle, langzaam en mineur, jump zoals de vooroorlogse Harlem Hamfats, a la Miles Davis en een grappige: *Cornbread, Peas and Black Molasses*, met een thema bestaande uit 9 maten! De vierde categorie is wellicht het meest uitdagende: virtuoze Ellington composities uit de jaren '20 en '30 zoals *Jungle Nights In Harlem* en *Hot And Bothered*.

Trombonist Bob Hunt heeft deze arrangementen aangeleverd en omdat de band tegenwoordig met 7 blazers aantreedt kunnen ze heel authentiek worden gespeeld. Hij is specialist in het spel met de plunger. Geen wonder, hij leerde de kunst van Cootie Williams toen Bob kort na het overlijden van Duke in het Ellington orkest

speelde olv zoon Mercer Ellington. Eerste trompettist Mike Henry schittert bijzonder in dit genre. Hij speelt ook de plungersoli, levert een feilloze lead en is tevens highnote specialist. In Engeland noemen ze hem niet voor niets "Magic Henry".

Niet de eerste Nederlandse invaller!

Op 12 maart is de voorstelling in het Konzerthaus van Klagenfurt. De Oostenrijkse televisie komt langs en maakt opnames van een deel van de nummers. Ik wist al dat ik niet de eerste Nederlander zou zijn om bij dit orkest in te vallen. Barber kan me nog exact vertellen wat de omstandigheden waren toen in 1965 Louis de Lussanet meespeelde. Louis was net enkele maanden bij de DSC band weg toen de vaste drummer van Barber zijn hand bliesseerde door een te haastig dichtgeslagen autoportier. Voor TV opnames in Berlijn is de Lussanet toen mee geweest.

Het aardige aan een tournee als deze is dat je na een aantal dagen steeds meer van de muziek kunt genieten. De eerste voorstellingen ben je alleen maar gefocust met je eigen partij zo goed mogelijk aan het geheel toe te voegen. Nu begint het me pas op te vallen dat de bandleider, een maand voor zijn 81ste verjaardag met zo'n enorme drive speelt. Zijn geweldig swingende ritmische opvatting is altijd één van zijn sterkste punten geweest, het is enorm genieten om dat van zo nabij te kunnen ervaren. Verder is hij in alles nog steeds heel gedreven, scherp en professioneel. Het publiek moet een fantastische avond hebben, maar ook de muzikanten die in zijn orkest spelen mag het aan niets ontbreken. Prima hotels, roadies die de instrumentkoffers vervoeren en klaarleggen, een eigen geluidsvrouw: Becky en een lichttechnicus: Gary, het kan niet op. Ook een compliment waard voor het in Wageningen gevestigde management.

De waardering

De volgende dag wacht ons de grootste verplaatsing, Liechtenstein is zo'n 650 km verderop. Onderweg wordt me gevraagd of ik in mei ook beschikbaar ben om mee te spelen in Engeland, de daarbij gebruikte woorden: "It would be nice to have someone with your specific capacities around", klinken als muziek in de oren! Over het klimmen der jaren vertelt Barber dat het af en toe lastig is om niet teveel in het verleden te blijven hangen. Eind jaren '50 trok hij in de Deutschland Halle te Berlijn maar liefst 15.000 toeschouwers. Nu zijn de theaterconcerten nog met regelmaat uitverkocht, maar de trombonist moet er soms aan denken ook daar van te blijven genieten. Tijdens de tour lijkt het ook wel dat Barber zich het meest in zijn

element voelt bij grote, goed gevulde zalen. Het concert in Liechtenstein is misschien wel het zwaarste van deze tour. De akoestiek van dit kleinere theater werkt wat minder mee en met deze reis was het toch al een lange dag.

Terug in Duitsland vindt op 14 maart het laatste optreden plaats in Ulm. Voor de Duitse drummer Gregor Beck een goede gelegenheid om veel familie en vrienden uit te nodigen. Waarschijnlijk was dit de beste voorstelling van de gehele tour, die gelukkig op video is vastgelegd. Zie ook de youtube video: *Big Chris Barber band 2011 Jungle Nights in Harlem*.

Voorafgaand aan het concert nodigt de orkestleider me uit in zijn kleedkamer en ontstaat de volgende conversatie:

- CB : "You must be a trusting person, since you never mentioned the subject money....."

- BB : "Well, it was an honour and a great pleasure".

- CB : "That is very kind of you to say, but it doesn't pay the bills!"

Dit soort plezierige gesprekken, het enorm hoge muzikale peil dat tijdens deze tour is gehaald en de vriendschappelijke sfeer binnen de band maken dat deze tour één is geworden om nooit te vergeten.

Fotos: copyright Andreas Wandfluh / Watt – Switzerland 2011